

IGRA S VUKOVIMA

MAJKL BLEJK

Prevela
Tatjana Milosavljević

 Laguna

Naslov originala

Michael Blake

DANCES WITH WOLVES

Copyright © 1988 by Michael Blake

Foreword by Michael Blake Copyright © 2002

Translation copyright © 2021 za srpsko izdanje, LAGUNA

Za Eksin Červenku

Na kraju, inspiracija je sve.

Predgovor

Moj prvi roman naučio me je kako da pišem. Godinama pre toga smatrao sam sebe piscem i povremeno se izdržavao radeći kao novinar. Međutim, iskustvo stvaranja tog prvog romana naučilo me je kako razvijanje zapleta, rečenična struktura, građenje likova i ostala umeća koja pripovedač mora posedovati zapravo ne čine najveći deo vizije.

Najveći deo kreativne vizije jeste srce.

Upravo moje srce mi je početkom 1986. godine reklo da bi trebalo da izbegavam sve izglede za dobro plaćeno radno mesto, da se odrekнем stana i svega ostalog što u savremenom životu uzimamo zdravo za gotovo, kako bih se mogao u celosti usredsrediti i pretočiti na papir priču koju više nisam mogao držati u sebi.

S nešto odeće i nasumičnom zbirkom dragocenih knjiga i dokumenata spremljenih u prtljažnik krajslera 300 iz 1970, otisnuo sam se na krstarenje ulicama Los Angelesa.

Ne odvajajući se od kutije pune nalivpera, uložaka za njih i praznih svezaka, prestao sam da živim i za šta sem za pisanje svoje priče. Pisao sam u bekstejđu za vreme koncerata svojih prijatelja, u separeima kafića, na kaučima i podovima raznih

poznanika, i na komotnim, udobnim sedištima krajslera. Pisao sam i usamljen i bolestan, i deprimiran i jadan, boreći se da pobedim sve uobičajene pošasti ljudske psihe ne bih li ostvario naizgled jednostavan cilj pisanja romana.

Ironično, završetak *Igre s vukovima* zatekao me je gotovo na samom dnu. Takoreći praznih džepova i bez krova nad glavom, napustio sam svoj hronično marginalni život u Los Angelesu i uputio se istočno s dovoljno novca za hranu i gorivo za mesec dana. Osamnaest meseci kasnije, objavljivanje knjige *Igra s Vukovima*, a nedugo potom i snimanje filma, promenili su mi život onako kako ni u najluđim snovima nisam pomišljao da je moguće.

U godinama koje su usledile, retko kad sam morao da brinem kako da sastavim kraj s krajem i mogao sam da se bavim pisanjem onako kako sam nekad sanjario, ali nikad nisam verovao da se mogu do kraja ostvariti.

Uspeo sam da napišem još tri romana, među kojima je i *Holy Road*, drugi deo trilogije *Igra s Vukovima*.

Izuzetno je zadovoljstvo videti taj veliki trud predstavljen knjigom tako lepom i trajnom poput ove, i na tome mogu da zahvalim samo jednoj osobi... mojoj supruzi Merijen.

Većiti izvor inspiracije su mi i moja deca: Kvana, Monaseta i Lozen. Poput miliona drugih ljudi, želim da im ostavim baštinu koju će nastaviti da grade i, bez obzira na to koliko život ponekad ume da izgleda beznadežno, guram dalje zbog njih.

Ovo *Rimfakseovo* specijalno izdanje je, nadam se, početak dugog niza kvalitetnih, uglednih dela koja predstavljaju određenu stvarnu vrednost za sve koji smatraju da im književnost i umetnici koji je stvaraju obogaćuju život.

Majkl Blejk, 2002.

PRVO POGLAVLJE

jedan

Poručnik Danbar nije bio zaista progutan. Ali ta mu je reč prva pala na pamet.

Sve oko njega bilo je neizmerno.

Veličanstveno vedro nebo. Talasavi okean trave. Dokle god je pogled dopirao, nije bilo ničega drugog. Ni puta. Ni ulegnutih tragova teških kola s arnjevima da ih prate. Ničega sem praznog prostora.

Lutao je. Srce mu na ovu spoznaju zaigra nekako čudno, snažno.

Dok je sedeo na ravnom, otvorenom sedištu puštajući da mu se telo pomera zajedno s prerijom, misli poručnika Danbara usredsrediše se na njegovo razigrano srce. Bio je ushićen. A ipak, krv mu nije šumila. Čutala je. Ta zbrka mu predivno uposli um. Reči su mu se vrtele po glavi dok je pokušavao da prizove rečenice ili fraze koje bi opisale ono što oseća. Bilo je teško dokučivo.

Trećeg dana puta glas u njegovoj glavi izgovori reči: „Ovo je božje“, i učini mu se kako je ta rečenica najispravnija od svih

do tada. No poručnik Danbar nikad nije bio religiozan čovek i premda mu je rečenica zvučala ispravno, nije bio sasvim siguran šta da misli o njoj.

Da nije bio tako zanesen, poručnik Danbar bi po svoj prilici pronašao objašnjenje, ali obuzet sanjarenjem, samo ga je preskočio.

Poručnik Danbar se zaljubio. Zaljubio se u ovu divlju, prekrasnu zemlju i sve u njoj. Bila je to ona vrsta ljubavi o kakvoj ljudi sanjaju da je dožive s drugom dušom: nesebična i lišena svake sumnje, uzvišena i večna. Duh mu se uzdigao, a srce mu je igralo. Možda je to bio razlog što je naočiti konjički poručnik pomislio na religiju.

Krajičkom oka vide kad je Timons sagnuo glavu u stranu i po hiljaditi put pljunuo u bizonsku travu izdžikljalu do pojasa. Kao što često biva, pljuvačka je izletela u neravnomernom mlazu, koji natera vozara da otare usta. Danbar ne reče ništa, ali Timonsovo neprestano pljuvanje izazivalo mu je gađenje.

Bezazleno kakvo je bilo, svejedno mu je išlo na živce, kao kad si primoran da posmatraš nekog kako sve vreme čačka nos.

Celog prepodneva sedeli su jedan do drugog. Ali samo zato što je vetar dolazio iz dobrog pravca. Mada razmak između njih nije bio veći od dve stope,* britki povetarac duvao je s odgovarajuće strane i poručnik Danbar nije mogao da namiriše Timonsa. Još nije imao trideset godina, a već je bezbroj puta osetio vonj smrti, koji je bio gori od svega. No smrt je nešto što se uvek ukloni, što se zakopa ili zaobiđe, a s Timonsom se ništa od toga nije moglo učiniti. Kad god je vazduh drugačije strujao, Timonsov zadah obavijao je poručnika Danbara poput odvratnog, nevidljivog oblaka.

Stoga je poručnik, kad vetar dune iz pogrešnog pravca, silazio sa sedišta i penjao se na brdo zaliha natovarenih poza-di u kolima. Ponekad bi satima sedeo tamo gore. Ponekad bi

* 0,3048 metara. (Prim. prev.)

iskočio u visoku travu, odvezao Ciska i odjahao milju* ili dve napred u izvidnicu.

On se sad osvrte prema Cisku, koji je tabanao za kolima njuške zadovoljno zarivene u zobnicu, dok mu se žućkasta dlaka presijavala na suncu. Danbar se osmehnu na prizor svog konja i načas požele da konji žive koliko i ljudi. Uz malo sreće, Cisko će poživeti još desetak, dvanaest godina. Imaće konja i posle njega, ali ovo je bila životinja na kakvu čovek naiđe jednom u životu. Nijedan neće moći da zauzme njegovo mesto, kad ga jednom više ne bude.

Dok je Danbar posmatrao, omaleni kulaš najednom podiže ćilibarski pogled iznad ruba zobnice, kao da bi da vidi gde je poručnik i, zadovoljan onim što je video, vrati se štrpanju zrnavlja.

Ispravivši se na sedištu, Danbar zavuče ruku pod bluzu i izvuče presavijeni papir. Bio je zabrinut zbog ovog vojnog dokumenta, zato što je sadržavao njegova naređenja. Otkako su krenuli iz Fort Hejsa, najmanje pet ili šest puta prešao je zatamnjenim očima po papiru, ali to silno proučavanje nije mu pomoglo da se oseti išta bolje.

Ime mu je dva puta bilo pogrešno napisano. Major alkoholisanog daha, koji je potpisao dokument, nespretno je prevukao rukavom preko mastila pre no što se osušilo i zvanični potpis bio je sav razmrljan. Naređenje nije bilo datirano, pa je poručnik Danbar, kad su krenuli na put, sâm dopisao datum. Ali ispisao ga je olovkom i olovnosive brojke su odskakale od majorovih mastiljavih škrabotina i standardne štampe na formularu.

Zureći u zvanični dokument, poručnik Danbar uzdahnu. Papir nije izgledao kao vojno naređenje. Izgledao je kao običan otpadak.

Zagledanje naređenja podsetilo ga je kako je do njega uopšte došlo i to ga još više uzruja. Onaj razgovor s majorom alkoholisanog daha.

* Kopnena milja, 1.609 metara. (Prim. prev.)

Jedva čekajući da bude raspoređen, sa železničke stanice otišao je pravo u štab. Major je bio prvi i jedini s kojim je razgovarao od trenutka kad je tamo stigao, pa sve dok se tog poslepodneva nije popeo da zauzme svoje mesto na sedištu zaprežnih kola pored smrdljivog Timonsa.

Majorove zakrvavljene oči su dugo piljile u njega. Kad je konačno progovorio, ton mu je bio sarkastičan.

„Ratovao si s Indijancima, a?“

Poručnik Danbar nikad u životu nije video Indijanca, a kamoli se borio s njim. „Pa ne, zasad još nisam, gospodine. Ali pretpostavljam da bih mogao. Umem da se borim.“

„Borac, a?“

Poručnik Danbar ne odgovori na ovo. Čutke su se gledali, naizgled bes krajno dugo, a onda major počne da piše. Pisao je mahnito, nesvestan znoja što mu se slivao niz slepoočnice. Danbar je video još uljastih kapi kako miruju u formaciji na temenu gotovo čelave glave. Masni pramenovi preostale kose bili su slepljeni naokolo duž lobanje. Frizura podseti poručnika Danbara na nešto nezdravo.

Major je samo jednom zastao u svom piskaranju. Iskašljao je gromulju šljama i ispljunuo je u ružno vedro pored pisaćeg stola. Poručnik Danbar istog časa požele da se njihov susret što pre okonča. Sve u vezi s ovim čovekom teralo ga je da razmišlja o bolesti.

Poručnik Danbar nije ni znao koliko je dobro pogodio, zato što je zdrav razum ovog majora već neko vreme visio o najtanjem koncu, koji je konačno pukao deset minuta pre no što je poručnik ušao u kancelariju. Major je mirno sedeo za pisaćim stolom, dlanova uredno sklopljenih ispred sebe, upravo zaboravivši čitav svoj život. Bio je to neuspešan život, održavan bednim milostinjama kakve se daju onima koji poslušno služe, ali ne ostavljaju nikakav trag. Međutim, sve te godine zaobilazjenja, sve te godine samotnog života neženje, sve te godine borbe sa flašom, nestale su kao čarolijom. Čemerno argatovanje

koje je obeležilo bitisanje majora Fembraua bilo je zamenjeno lepim događajem koji je imao da se odigra veoma brzo. Koliko pre večere postaće krunisani kralj Fort Hejsa.

Uto major završi pisanje i pruži mu papir.

„Raspoređen si u Fort Sedžvik; javićeš se direktno kapetanu Kargilu.“

Poručnik Danbar je zurio u mrljavi formular. „Razumem, gospodine. Kako da stignem tamo, gospodine?“

„Misliš da ne znam?“, major će oštro.

„Ne, gospodine, taman posla. Stvar je u tome da ja ne znam.“

Major se zavalio u svoju stolicu, gurnuvši obe ruke u pojas pantalona, i samozadovoljno se osmehnu.

„Danas sam nešto velikodušan, pa ću ti udovoljiti. Uskoro polaze kola natovarena raznom robom. Nađi seljačinu po imenu Timons, on će te povesti.“ Zatim pokaza u list papira u ruci poručnika Danbara. „Moj pečat će ti obezbediti siguran prolaz kroz sto pedeset milja teritorije divljaka.“ Od samog početka svoje karijere, poručnik Danbar je dobro znao da nije njegovo da preispituje kaprice pretpostavljenih garnizonskih oficira. Elegantno salutiravši, odgovori: „Razumem, gospodine“, i okrete se na peti. Pronašao je Timonsa, požurio natrag do voza da pokupi Ciska i u roku od pola sata izvezao se iz Fort Hejsa. Sada, zureći u naređenje posle sto milja na putu, on pomisli: valjda će sve biti u redu.

Oseti kako kola usporavaju. Kad su se zaustavila, Timons se zagleda u nešto što je ležalo nedaleko od njih u bizonskoj travi.

„Vidi ono tamo.“

Nešto se belelo u travi, ni dvadeset stopa daleko od kola, i njih dvojica siđoše da istraže.

Bio je to ljudski skelet, bleštavobelih kostiju, lobanje zagledane u nebo.

Poručnik Danbar kleče pored kostiju. Kroz rebra je rasla trava. Strele, dvadeset i više njih, štrčale su poput igala poabadanih u jastuče. Danbar iščupa jednu iz zemlje i počne da je

okreće u rukama. Dok je prelazio prstima po telu strele, Timons se zacereka zavirivši mu preko ramena.

„A kod kuće tamo na istoku se pitaju: 'Što li nam ne piše?'“

dva

Te večeri je pljuštalo kao iz kabla. Pljusak je, međutim, nailazio u naletima, kako to već biva u letnjim olujama, izgledajući nekako manje vlažan nego u drugim godišnjim dobima, i dva putnika su mirno spavala pod arnjevima od nepromočivog platna.

Četvrti dan je protekao manje ili više poput ostalih, bez ikakvih uzbuđenja. Peti i šesti takođe. Poručnik Danbar je bio razočaran nedostatkom bizona. Nije video ni jednog jedinog. Timons reče kako velika krda ponekad samo nestanu. Potom dometnu da nema razloga za brigu, jer kad se pojave, biće ih kô skakavaca.

No isto tako nisu videli ni jednog jedinog Indijanca, što Timons već nije umeo da objasni. Doduše, dodao je, dabogda ih njegove oči nikad više ne videle, a i svakako je mnogo bolje što ih ne progone ti lopovi i prosjaci.

Sedmog dana Danbar je samo napola slušao Timonsa.

Dok su prevaljivali poslednje milje, sve je više razmišljao o dolasku u svoj novi garnizon.

tri

Očiju uprtih navise u koncentraciji, kapetan Kargil je opipavao unutrašnjost usta. Sinu spoznaja, smesta praćena mrštenjem.

Još jedan se klati, pomisli. Dođavola.

Kapetan se sumorno zagleda prvo u jedan i onda u drugi zid svog vlažnog kvartira* od busenja. Nije bilo ama baš ničega da se vidi. Ličio je na ćeliju.

Kvartir, pomisli sarkastično. Prokleti kvartir. Svi su već više od mesec dana tako govorili, čak i kapetan. Govorio je tako ne ustežući se pred svojim ljudima. I oni pred njim. Ali to nije bila njihova interna šala, bezbrižno zadirkivanje među drugovima. To je zaista bila psovka.

A trenutak je bio gadan.

Kapetan Kargil pusti da mu ruka padne od usta. Sedeo je sâm u pomrčini svog prokletog kvartira i osluškivao. Napolju je vladala tišina, a ta tišina je Kargilu slamala srce. U normalnim okolnostima, vazduh bi napolju bio ispunjen zvucima ljudi koji obavljaju svoje dužnosti. No ovde već mnogo dana nije bilo nikakvih dužnosti. Čak su i oni sitni, usputni poslovi bili ostavljeni po strani. A kapetan tu baš ništa nije mogao. To ga je i bolelo.

Osluškujući strašnu tišinu tog mesta, znao je da više ne može da čeka. Danas će morati da preduzme akciju koje se užasavao. I pored toga što je značila sramotu. Ili uništenje njegove karijere. Ili nešto još gore.

Izbaci „još gore“ sebi iz glave, pa s mukom ustade. Prišavši vratima, zaokupio se nakratko razlabavljenim dugmetom na bluzi. Dugme otpade s konca i odskakuta po podu. Nije se trudio da ga podigne. Nije imao čime da ga ponovo prišije.

Izašavši na bleštavo sunce, kapetan Kargil dozvoli sebi da samo još ovaj put zamisli da će ugledati kola iz Fort Hejsa kako stoje u dvorištu.

Tamo, međutim, nije bilo nikakvih kola. Samo isto sumorno mesto, ova rana na zemlji koja ni ime nije zasluživala.

Fort Sedžvik.

* Vojnički konak, vojnički stan izvan kasarne. (Prim. prev.)

Stojeći tako na vratima svoje ćelije od busenja, kapetan Kargil je izgledao mamurno. Bio je gologlav i umoran kao pseto, i razmišljao je o svemu, poslednji put.

U klimavom koralu, u kom se do pre ne tako mnogo vremena nalazilo pedeset konja, nije bilo više nijednog. Za protekla dva i po meseca konji su bili ukradeni, zamenjeni novima i potom ponovo ukradeni. Komanči su odveli sve do jednog.

Pogled mu pređe do skladišta za zalihe preko puta. Sem njegovog prokletog kvartira, bila je to jedina građevina u Fort Sedžviku koja je još uvek stajala. Bio je to loše odrađen posao od prvog časa. Niko nije znao kako se zida busenjem* i svega dve nedelje pošto je skladište podignuto, dobar deo krova se urušio. Jedan zid je bio toliko naheren da je bilo pravo čudo što uopšte stoji. Sigurno će se vrlo brzo srušiti.

Nije važno, pomisli kapetan Kargil prigušujući zevanje.

Skladište je bilo prazno. Bilo je prazno već skoro mesec dana. Živeli su od preostalih tvrdih biskvita i onoga što su uspevali da ustrele u preriji, uglavnom zečeva i biserki. Kako je silno priželjkivao povratak bizona. Voda mu poteče na usta pri pomisli na šniclu od bizonske grbe. Stisnuvši usta, s mukom zadrža suze.

Nije bilo ničega za jelo.

Prešao je pedesetak koraka gole vetrometine do ruba duboke jaruge nad kojom je bio podignut Fort Sedžvik i zagledao se naniže, u mirnu rečicu što je bešumno krivudala stotinak stopa ispod njega. Obale su bile prekrivene svakojakim otpadom, a čak i bez struje što je nosila vazduh naviše, do kapetanovih

* Pošto bi se teren obrastao divljom travom prvo pokosio, busenje se vadilo zajedno s korenima i zemljom, tako što se tlo zasecalo ašovom u obliku pravougaoznika, vadilo i obrađivalo tako da obrazuje zemljani „blok“ (koren je držao zemlju na okupu). Ovaj mukotrpan posao je 1880-ih godina olakšan izumom naročito pluga „skakavca“. Dobijeni blokovi slagali su se tako da su dve dužine bloka činile debljinu zida (oko dve stope, tj. oko 66 cm). (Prim. prev.)

nozdrva dopirao je težak smrad ljudskog izmeta. Ljudskog izmeta pomešanog sa svim ostalim što je dole trunulo.

Kapetan pređe pogledom po blagoj padini baš kad su se dvojica ljudi pojavila iz jedne od dvadesetak zemunica za spavanje što su nagrđivale padinu poput ožiljaka od boginja. Priljavi dvojac stajao je trepćući na bleštavom suncu. Natmureno su zurili u kapetana i ne pokušavajući da ga pozdrave. Kao ni Kargil njih. Vojnici se potom opet zavukoše u zemunicu, kao da ih je prizor njihovog zapovednika naterao na to, ostavivši kapetana da stoji sam na vrhu jaruge.

On pomisli na malu delegaciju koju su njegovi ljudi pre nekoliko dana poslali u busenjaru. Njihova molba bila je potpuno razumna. Neophodna, štaviše. No kapetan je ipak odlučio da ne preseče. Još se nadao kolima. Smatrao je kako mu je dužnost da im se nada.

Tokom osam dana koliko je otad prošlo, niko nije progovorio s njim, niti jednu jedinu reč. Sem poslepodnevnih odlazaka u lov, ljudi su se držali blizine svojih zemunica ne komunicirajući, retko se kad i pokazujući.

Kapetan Kargil se uputi natrag u svoj prokleti kvartir, ali zastade na pola puta. Stajao je nasred dvorišta buljeći u oguljene vrhove svojih čizama. Posle nekoliko časaka promrsi: „Sad“, i odmaršira pravcem iz kog je upravo došao. Što se više primicao rubu jaruge, korak mu je bio sve poletniji.

Triput je pozvao kaplara Gesta pre no što primeti kretanje na otvoru jedne zemunice. Pojavila su se koščata ramena u jakni bez rukava i potom smrknuto lice pogleda uperenog uzbrdo. Vojnika odjednom spopade napad kašlja i Kargil sačeka da se smiri pre no što je progovorio.

„Za pet minuta okupi ljude ispred mog prokletog kvartira. Sve, čak i nesposobne za obavljanje dužnosti.“

Propisno salutiravši, vojnik se izgubi u rupi.

Dvadeset minuta kasnije posada Fort Sedžvika, koja je više ličila na grupu teško zlostavljanih robijaša nego na vojsku,

okupila se na ravnom, otvorenom prostoru ispred Kargilove bedne kolibe.

Bilo ih je osamnaest. Osamnaest od pedeset osam, koliko je jedinica brojala kad su tek došli ovamo. Trideset osam ljudi je otišlo preko brda, rizikujući izlaganje opasnostima što su ih čekale u preriji. Kargil je poslao sedam konjanika za najvećom grupom dezertera. Možda su izginuli ili su možda i sami dezertirali. Nikad se nisu vratili.

Sad je pred njim stajalo samo osamnaest mizernih ljudi. Kapetan Kargil se nakašlja.

„Ponesite oružje i sve ostalo do čega vam je stalo. Čim budete spremni, krećemo na marš natrag do Fort Hejsa.“

Sva osamnaestorica krenula su još pre no što je završio rečenicu, glavinjajući poput pijanaca ka svojim zemunicama na padini, kao da se boje da će se kapetan možda predomisлити ako ne požure.

Sve je bilo gotovo za manje od petnaest minuta. Kapetan Kargil i njegov avetinjski garnizon žustro su se isteturali na preriju i zacrtali sebi sto pedeset milja dugačak marš prema istoku, natrag do Hejsa.

Kad su otišli, tišina nad neuspelim spomenikom vojsci bila je potpuna. Posle pet minuta na obali rečice preko puta Fort Sedžvika pojavi se usamljeni vuk i zastade da onjuši povetarac što je duvao prema njemu. No onda, zaključivši kako je bolje da ne zalazi na to mrtvo mesto, nastavi dalje.

Tako se okončalo napuštanje te najisturenije vojne postaje, prethodnice veličanstvenog plana za dovođenje civilizacije duboko u srce Divljeg zapada. Vojska će to posmatrati kao običan peh, odlaganje širenja koje će možda morati da sačeka završetak Građanskog rata i obezbeđivanje odgovarajućih resursa koji će snabdevati čitav lanac utvrđenja. Vratit će se tamo, dabome, ali ovog časa je u zabeleženoj istoriji Fort Sedžvika došlo do obeshrabrujućeg zastoja. Izgubljeno poglavlje te istorije, jedino koje je ikad moglo pretendovati na slavu, samo što nije započelo.

četiri

Osvit zore zatekao je poručnika Danbara nestrpljivog. Dok je treptanjem odagnavao san neusredsređeno zureći u drvene letve kola dve stope iznad svoje glave, već je razmišljao o Fort Sedžviku. Pored hiljadu drugih stvari koje su mu se uzbuđeno vrtele po glavi, pitao se i u vezi s kapetanom Kargilom i ljudstvom, sa situacijom na terenu, ali i kako će izgledati njegova prva patrola.

Danas će konačno stići u garnizon u koji je raspoređen, i tako ostvariti svoj davnašnji san da služi na Granici.*

Zbacio je pokrivač u stranu i izvukao se ispod kola. Drhtureći na svetlu praskozorja, navukao je čizme i napravio nekoliko nestrpljivih koraka.

„Timonse“, prošaputa sagnuvši se i pogledavši pod kola.

Smrdljivi vozar je spavao kao top. Poručnik ga munu vrhom čizme.

„Timonse.“

„Ej, šta bi?“ , jeknu vozar i uplašeno sede.

„Hajde da krenemo.“

pet

Kolona kapetana Kargila je napredovala, prešavši do ranog poslepodneva gotovo deset milja.

Istovremeno je donekle napredovao i moral. Ljudi su pevali, ponosne pesme tekle su pravo iz osokoljenih srca dok su s

* Eng.: *Frontier* odn. *American frontier*, zona dodira naseljene teritorije i one na kojoj još nije bilo zvaničnih naselja. Tadašnje američke vlasti su je zvanično definisale kao generalno nenaseljenu teritoriju s manje od dva stanovnika po kvadratnoj milji (razume se, ne računajući tzv. Indijance). Naziv Granica zadržao se veoma dugo, upravo zato što se fizička granica ove teritorije neprestano pomerala prema zapadu. (Prim. prev.)

mukom koračali prerijom. Zvuci su kapetanu Kargilu podizali duh ništa manje no ostalima. Pesa mu je ulivala ogromnu hrabrost. Vojska može da ga stavi pred streljački vod, ako hoće, ali on će ipak s osmehom popuštiti svoju poslednju cigaretu. Doneo je ispravnu odluku. I niko ga nije mogao uveriti u suprotno.

Koračajući nepreglednim travnatim prostranstvom, osećao je kako ga obuzima davno zaboravljeno zadovoljstvo. Zadovoljstvo komande. Ponovo je razmišljao kao zapovednik. Priželjkivao je da je ovo pravi marš, da za njim idu vojnici na konjima.

Sada bih poslao izviđačke patrole, razmišljao je. I to po dobru milju na sever i jug.

Zapravo je i gledao prema jugu dok mu je misao o izviđačkim patrolama prolazila kroz glavu.

A onda se Kargil okrete ne znajući da bi jedna od tih patrola, da se tog časa našla milju odatle prema jugu, zaista naišla na nešto.

Naišla bi na dvojicu putnika zastalih da pogledaju izgorelu olupinu tovarnih kola što je ležala u plitkom jazu. Od jednog bi se širio gadan vonj, dok bi drugi, mlad čovek oštih ali lepih crta, bio u uniformi.

No nije bilo izviđačkih patrola, pa tako ništa od toga nije otkriveno. Kolona kapetana Kargila odlučno je marširala dalje, grabeći s pesmom na istok prema Fort Hejsu.

A mladi poručnik i vozar su se, posle kratkog predaha, ponovo obreli na sedištu tovarnih kola napredujući ka zapadu, u pravcu Fort Sedžvika.

DRUGO POGLAVLJE

jedan

Drugog dana marša ljudi kapetana Kargila ubili su ženku bizona iz malog krda od desetak životinja, i predahnuli na nekoliko sati da se pogoste ukusnim mesom, onako kako to rade Indijanci. Ljudi su insistirali da ispeku dobru komadešku grbe za svog kapetana, a zapovedniku oči zasuziše od radosti kad je zario preostale zube u to rajsko meso i pustio da mu se topi u ustima.

Sreća nije napustila kolonu i oko podneva četvrtog dana naleteli su na inženjerijsku jedinicu, zemljomere s velikom naoružanom pratnjom. Majoru pod čijom se komandom nalazila, stanje Kargilovih ljudi kazivalo je sve o mukama koje su pretrpeli i smesta je saosetio s njima.

Dobivši na zajam dvanaest konja i jedna kola za bolesne, kolona kapetana Kargila kretala se neuporedivo brže i stigla u Fort Hejs za četiri dana.

dva

Biva ponekad da nam ono čega se najviše plašimo na kraju najmanje naudi, i upravo je tako bilo i u slučaju kapetana Kargila.

Nije bio uhapšen zbog napuštanja Fort Sedžvika – daleko od toga. Njegovi ljudi, koji su pre samo nekoliko dana bili opasno blizu tome da mu otkazu poslušnost, ispričali su sve o gladi i nedaćama u Fort Sedžviku, i nijedan vojnik nije propustio da pohvali kapetana Kargila kao vođu u kog imaju neograničeno poverenje. Svi do jednog su posvedočili da se, da njega nije bilo, niko od njih ne bi živ izvukao odande.

Smesta su preduzeta dva koraka. Komandant garnizona preneo je celu priču o prisilnom napuštanju Fort Sedžvika generalu Tajdu u oblasnom štabu u Sent Luisu, završivši svoj izveštaj preporukom da se Fort Sedžvik trajno napusti, barem do daljeg. General Tajd je bio sklon da se svim srcem složi s njim i Fort Sedžvik je, u roku od svega nekoliko dana, prestao da se povezuje s vladom Sjedinjenih Država. Postao je samo bezimena tačka u preriji. Drugi korak ticao se kapetana Kargila. Proglašen je istinskim herojem, za čime su, jedno za drugim, usledili medalja za hrabrost i unapređenje u majora. U oficirskoj menzi organizovana je „pobednička večera“ u njegovu čast.

Upravo na toj večeri, dok su pijuckali posle jela, Kargil je od jednog prijatelja čuo zanimljivu priču koja je pre njegovog pobedonosnog povratka kružila garnizonom.

Matori major Fembrau, administrativac koji se nikad ni po čemu nije istakao, skrenuo je s pameti. Jednog poslepodneva je izašao i stao nasred zbornog mesta nesuvislo bulazneći o neka-kvom svom kraljevstvu i stalno iznova zahtevajući svoju krunu. Jadnog čoveka su pre samo nekoliko dana otpremili na istok.

Slušajući pojedinosti ovog čudnog događaja, kapetan, da bome, nije imao pojma da je žalosni odlazak majora Fembraua ujedno značio i brisanje svakog traga poručnika Danbara. Mladi oficir je zvanično postojao samo u mutnim dubinama poremećenog mozga majora Fembraua.

Kargil je tako saznao i da je, ironijom sudbine, taj isti zlosrećni major otpremio tovarna kola puna zaliha za Fort Sedžvik.

Mora biti da su se u povratku mimoišli s njima. Kapetan Kargil i njegov poznanik slatko su se smejali zamišljajući vozara kako stiže na ono grozno mesto i pita se šta se kog đavola tu dogodilo. Išli su čak dotle da su mrtvi ozbiljni nagađali šta će vozar da uradi i zaključili da će, ako ima imalo pameti u glavi, nastaviti prema zapadu prodajući usput zalihe u raznim trgovačkim postajama. Kargil se, u sitne sate, polupijan oteturao u svoj kvartir, a glava mu je dotakla jastuk s predivnom pomišlju kako je Fort Sedžvik sada samo uspomena.

Tako se zbilo da je samo jedan čovek na kugli zemaljskoj imao predstavu o boravištu poručnika Danbara pa čak i da on uopšte postoji.

A taj čovek bio je štrokavi neženja, civil kojeg niko nije zarezivao ni za suhu šljivu.

Timons.